

Kohaliku omavalitsuse JÄÄTMEKAVA KOOSTAMINE

Katrin Koppel
olmejäätmete valdkonna juht

01.10.2026

Milleks KOVi jäätmekava?

Jäätmekava on KOVi jäätmehoolduse juhtimise tööriist

- kokkulepe kogukonnaga, kuidas järgmistel aastatel jäätmehooldust arendatakse
- osa KOVi arengukavast
- alus jäätmehoolduseeskirjale
- alus hangetele ja lepingutele
- alus eelarvestrateegiale

Jäätmekava vormistamine

Lühike ja konkreetne

Põhitekst 20-30 lk, lisad

1. Kokkuvõte – mida KOV muudab järgmise viie aasta jooksul
2. Lähteolukord ja arenguvajadused
3. Eesmärgid, mõõdikud, tähtajad
4. Teemapeatükid
5. Jäätmehoolduse rahastamine
6. Tegevuskava

Lähteolukord ja arenguvajadused

- Üldine jäätmekäitluspoliitika
- Jäätmekogused
 - [Tableau](#)
- Liigiti kogumise määr
 - keskkonnaportaal
 - [PISTRIK](#)
- Jäätmevoogude prognoos
- Kogumissüsteem ja taristu
- Minevikus saastunud jäätmekäitluskohad
 - keskkonnaportaal
 - eelmised jäätmekavad
- Eelmise jäätmekava täitmise hinnang

Tulemuseks selgelt välja toodud kitsaskohad, mida uus jäätmekava peab lahendama

- praeguse süsteemi tugevused
- ja kitsaskohad

Selle peatüki alusel seatakse uued eesmärgid ja vajalikud tegevused.

Eesmärgid ja mõõdikud

4-7 põhieesmärki

Eesmärk = soovitud tulemus

Mõõdik – numbriline

Baastase ja baasaasta

Sihttase ja tähtaeg

Näited

Eesmärk : olmejäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamine

Mõõdik: liigiti kogutud olmejäätmete osakaal (%)

Baastase 2025: 46%

Sihttase 2030: 70%

Mõõdik: liigiti kogutud pakendijäätmete kogus elaniku kohta (kg/a)

Baastase 2025: 40 kg/a

Sihttase 2030: 100 kg/a

KOV viib jäätmekava ellu koos partneritega

Peamised partnerid:

- jäätmevedajad;
- jäätmekäitlejad;
- jäätmejaama haldajad;
- tootjavastutusorganisatsioonid;
- heategevusorganisatsioonid;
- korteriühistud;
- ettevõtted;
- haridusasutused;
- naaberomavalitsused;
- kogukonnad;
- Keskkonnaamet.

Iga teemapeatüki juures selgitada, kes on partner ja mis on tema ülesanne ja vastutus.

Kas koostöö toimub lepingu alusel, kas leping vajab muutmist?

Jäätmetekke vältimine ja korduskasutus

Peamised analüüsiküsimused

- Millistes jäätmevoogudes on suurim vältimise potentsiaal?
- Kas korduskasutusvõimalused on olemas?
- Kas jäätmejaam toetab korduskasutust?
- Kuidas vähendada toidujäätmeid?
- Kuidas kasutada hankeid käitumise muutmiseks?

Võimalikud tegevused

- korduskasutusruum
- koostöö heategevusorganisatsioonidega
- parandustöökojad
- toidujäätmete vähendamine koolides ja lasteaedades

Olmejäätmete liigiti kogumine ja käitlus

Peamised analüüsiküsimused

- Kui palju kogutakse liigiti?
- Millised jäätmeliigid jõuavad segaolmejäätmete hulka?
- Milline on kogutud jäätmete kvaliteet?
- Kuidas KOV saab lepingute kaudu põletamist ja ladestamist vähendada?

Võimalikud tegevused

- tekkekohalt kogumise laiendamine;
- biojäätmete kogumise parandamine;
- sortimisuuringud;
- hinnastamise muutmise;
- kvaliteedikontroll.

Korraldatud jäätmevedu

Peamised analüüsiküsimused

- Kas veopiirkonnad on optimaalsed?
- Millised jäätmeliigid peaks olema KOJV-s?
- Kas teenustasu toetab liigiti kogumist?
- Kas registriandmed on ajakohased?
- Milline on teenuse kvaliteet?
- Kas jäätmevaldajad on teenusega rahul?
- Kas valida alternatiivne või traditsiooniline KOJV mudel?

Võimalikud tegevused

- Jäätmevaldajate registri andmete korrastamine
- Jäätmeveo teenustasu suuruse määramise korra kehtestamine
- Klienditeeninduse ja arveldamise ettevalmistused

Kogumissüsteemid ja käitlustaristu

Peamised analüüsiküsimused

- Kas liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks on piisavalt võimalusi?
- Kas jäätmejaama teenus vastab vajadustele?
- Kas kogumispunktid on õiges kohas?
- Kas on vaja kogumisringe?
- Kas kasutuskõlblike esemete äraandmiseks on piisavalt võimalusi?
- Kas olemasoleva taristu tehniline seisukord on hea?
- Kas elanikud on rahul?

Võimalikud tegevused

- Olemasoleva jäätmejaama laiendamine
- Uue jäätmejaama või kogumispunkti rajamine
- Korduskasutusruumi rajamine
- Avalike kogumispunktide muutmine
- Koostöölepingu sõlmimine naaberKOViga tema jäätmejaama kasutamiseks

Pakendijäätmete kogumise korraldus

Peamised analüüsiküsimused

- Mis osas minnakse üle tekkekohalt kogumisele?
- Kuidas vähendada võõriseid kogutud pakendijäätmetes?
- Kuhu rajada avalikke pakendipunkte (müügikohad)?
- Milline peaks olema pakendijäätmete veosagedus?
- Milline kokkulepe teha TKOdega (võõrised, veokulude hüvitamine, vaheladustuskoht)?

Võimalikud tegevused

- Pakendijäätmete sortimisuuring
- Uute pakendipunktide rajamine müügikohtade juurde
- Järelevalve üleantavate pakendijäätmete kvaliteedi tagamiseks

Teavitamine

Peamised analüüsiküsimused

- Milliste küsimustega kõige sagedamini pöördutakse?
- Millist käitumist on vaja muuta?
- Millised sihtrühmad vajavad eraldi lähenemist?

Võimalikud tegevused

- Veebilehel oleva info ajakohastamine ja täiendamine
- Paberil jäätmejuhise koostamine ja levitamine
- Korterühistutele infopäeva korraldamine
- Inimeste teadlikkuse hindamine küsitluse kaudu

Prügistamise ja mereprügi vältimine

Peamised analüüsiküsimused

- Kus on prügistamiskohad?
- Kas kogumispunktide või jäätmejaama ümbruses on prügistamise probleem?
- Mis jäätmeliigid on probleemiks?
- Mis on prügistamise põhjused?
- Mil moel võib prügi jõuda merre?

Võimalikud tegevused

- Kogumispunktide ja jäätmejaama ümbruse regulaarse koristamise korraldamine
- Sadamate ja vajadusel lautrikohtade prügimajanduse korraldamine
- Puhkealadel prügikogumise korraldamine
- Veekogude kallaste ja rannaala koristamine
- Koostöö kokkulepe vabatahtlikega

Omavalitsuste koostöö

Peamised analüüsiküsimused

- Milliste KOVidega ja mis osas juba koostööd tehakse?
- Milliste ülesannete lahendamine koostöös vähendaks töökoormust ja suurendaks efektiivsust?

Võimalikud tegevused

- Koostöö vajaduse ja võimaluste kaardistamine koos teiste KOVidega
- Koostöömudelite ja kulude võrdlusanalüüs
- Piirkondliku jäätmehoolduskeskuse arendamine

Jäätmehoolduse rahastamine

Tänaused kulud ja rahastusallikad

- jäätmejaamad
- kogumisringid
- jäätmevaldajate register
- järelevalve
- teavitamine
- jäätmeuuringud

Tulevased kulud

- investeeringud
- uued teenused
- süsteemimuudatused.

Võimalikud rahastusallikad

- KOV eelarve
- jäätmehoolduskulude katteks makstav tasu
- toetused
- TKO-de panus
- koostööprojektid

Tegevuskava

Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Vastutav üksus või ametikoht	Partnerid	Maksumus	Rahastusallikas	Möödik ja sihttase
<i>Mida soovitakse saavutada?</i>	<i>Mida KOV konkreetselt teeb või otsustab?</i>	<i>Millal tulemus peab olema saavutatud?</i>	<i>Kes vastutab tulemuse eest?</i>	<i>Kes osaleb elluviimises?</i>	<i>Kui suur on tegevuse (eeldatav) kulu?</i>	<i>Kust raha tuleb?</i>	<i>Mille järgi edu hinnatakse?</i>
Näide Olmejäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamine	Täiendavate kogumisringide korraldamine	2035	Keskkonnaspetsialist	Jäätmejaama haldaja	20 000 €	Jäätmehoolduskulude katteks makstav tasu	Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal, sihttase 75%